

Bryssel den 29 januari 2024
(OR. en)

5908/24

DEVGEN 13
SAN 49
ACP 15
RELEX 123
SUSTDEV 14
ONU 11
CONUN 26

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	29 januari 2024
till:	Delegationerna

Föreg. dok. nr:	5495/24
Ärende:	EU:s strategi för global hälsa – Bättre hälsa för alla i en föränderlig värld – Rådets slutsatser (den 29 januari 2024)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om EU:s strategi för global hälsa – Bättre hälsa för alla i en föränderlig värld, som godkändes av rådet vid dess 4 003:e möte den 29 januari 2024.

**Rådets slutsatser om EU:s strategi för global hälsa
– bättre hälsa för alla i en föränderlig värld**

1. Europeiska unionens råd välkomnar kommissionens meddelande *EU:s strategi för global hälsa – Bättre hälsa för alla i en föränderlig värld*¹. Rådet bekräftar EU:s och dess medlemsstaters ledande roll när det gäller att främja global hälsa tillsammans med partner med utgångspunkt i solidaritet, humanitet, jämlikhet, jämställdhet och respekt för de mänskliga rättigheterna.
2. Rådet konstaterar att bästa uppnåeliga fysiska och psykiska hälsa är en mänsklig rättighet och understryker att hälsa är en förutsättning för hållbar utveckling, med viktiga konsekvenser för säkerheten, stabiliteten och välbefindandet i alla samhällen, även inom EU. Rådet inser att uppnående av jämställdhet, motverkande av skadliga könsstereotyper samt bekämpning av stigmatisering och diskriminering är avgörande för att uppnå god hälsa för alla. Global hälsa kräver effektiv multilateralism och inkluderande fleraktörspartnerskap och är en mycket viktig pelare i EU:s utrikespolitik, som är avgörande för att stärka den regelbaserade världsordningen. Rådet betonar vidare att EU och dess medlemsstater måste spela en ledande roll för att säkerställa att global hälsa fortsätter att stå högt upp på den internationella dagordningen.

¹ 15585/22 – COM(2022)675: Meddelande från kommissionen: *EU:s strategi för global hälsa – Bättre hälsa för alla i en föränderlig värld*.

3. Rådet betonar att lärdomarna från covid-19-pandemin och andra hälsokriser, globala hälsotrender, vår planets tredubbla kris med klimatförändringar, förlusten av biologisk mångfald och föroreningar samt ett hastigt ändrat geopolitiskt klimat understryker behovet av en förnyad strategi för global hälsa för att främja och skydda hälsa genom att förebygga, förbereda sig för och bekämpa globala hälsohot och säkerställa hälsosäkerhet, stärka hälso- och sjukvårdssystemen och främja allmän hälso- och sjukvård samt ta itu med faktorer som är avgörande för hälsan och främja hälsosamma liv och välbefinnande, i linje med Agenda 2030 och dess mål för hållbar utveckling.
4. Rådet erinrar om kommissionens meddelande² och rådets slutsatser om EU:s roll i det globala hälsoarbetet³ från 2010 och understryker EU:s betydande bidrag till att rädda liv och främja hälsa genom politiskt ledarskap, ekonomiska bidrag och teknisk expertis. Global hälsa är en pelare i Global Gateway⁴ och ett centralt tema i EU:s globala, regionala och bilaterala partnerskap, bland annat genom den globala strategin för forskning och innovation⁵ och flera Team Europe-initiativ. Rådet står fast vid sitt engagemang för en konsekvent politik och en människorättsbaserad strategi och konstaterar vidare att EU:s bidrag till global hälsa går utöver hälso- och sjukvårdssektorn och även omfattar områden som fred och säkerhet, jordbruk, klimat och miljö, utbildning, forskning och innovation, kostvanor och livsmedelstrygghet, socialt skydd, handel samt vatten, sanitet och hygien.

² 8281/10 - KOM(2010)128: Meddelande från kommissionen: *EU:s roll i det globala hälsoarbetet*.

³ 9644/10 – Rådets slutsatser om EU:s roll i det globala hälsoarbetet

⁴ 14675/21 – JOIN(2021)30: Gemensamt meddelande: *Global Gateway*

⁵ 8979/21 – COM(2021)252: Meddelande om den globala strategin för forskning och innovation.

5. Rådet erinrar om att man i nyligen antagna rådsslutsatser har efterlyst en stärkt multilateralism⁶, betonat den globala hälsan i samband med en förstärkt europeisk hälsounion⁷, framhållit Världshälsoorganisationens (WHO) ledande, samordnande och normativa roll inom global hälsa⁸, lyft fram vikten av att tillämpa en One health-modell⁸, ta itu med antimikrobiell resistens⁹ och säkerställa tillgång till vatten, sanitet och hygien¹⁰, betonat sambandet mellan hälsa, välmående och ekonomisk tillväxt¹¹, åtagit sig att skydda alla barn¹² och främja ungdomars inkludering och deltagande¹³, framhållit EU:s ambition att bli klimatneutralt senast 2050¹⁴ och efterlyst motverkande av desinformation¹⁵. Rådet erinrar vidare om principen om att ingen ska lämnas på efterkälken och om jämlikhet samt det nya europeiska samförståndet om utveckling¹⁶, där global hälsa betonas som en del av EU:s svar på Agenda 2030, och om att EU fortsätter att helhjärtat stödja främjandet, skyddet och förverkligandet av alla mänskliga rättigheter och ett fullständigt och effektivt genomförande av handlingsplanen från Peking och handlingsplanen från den internationella konferensen om befolkning och utveckling (ICPD) samt resultaten från konferenserna för översyn av dessa, och står fast vid sitt engagemang för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i detta sammanhang. Med detta i åtanke bekräftar EU sitt engagemang för främjandet, skyddet och förverkligandet av varje individs rätt att utöva full kontroll över och besluta fritt och ansvarsfullt i frågor som rör sin sexualitet och sexuella och reproduktiva hälsa, utan diskriminering, tvång eller våld. EU betonar dessutom att alla människor måste ges tillgång till omfattande information och utbildning av god kvalitet och till överkomliga priser avseende sexuell och reproduktiv hälsa, inbegripet omfattande sexualundervisning och hälso- och sjukvårdstjänster.

-
- ⁶ 10341/19 – Rådets slutsatser – EU-åtgärder för en stärkt regelbaserad multilateralism
⁷ 14886/21 – Rådets slutsatser om en förstärkt europeisk hälsounion
⁸ 12957/20 – Slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar om EU:s roll i stärkandet av Världshälsoorganisationen
⁹ 9112/20 – Rådets slutsatser om Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 21/2019
¹⁰ 13440/21 – Rådets slutsatser om vattendimensionen i EU:s yttre åtgärder
¹¹ 13432/19 – Rådets slutsatser om välfärdsekonomi
¹² 10024/22 – Rådets slutsatser om EU:s strategi för barnets rättigheter
¹³ 8629/20 – Rådets slutsatser om ungdomar i yttre åtgärder
¹⁴ 5263/21 – Rådets slutsatser om klimat- och energidiplomati – att uppnå resultat för den europeiska gröna given yttre dimension.
¹⁵ 14064/20 – Rådets slutsatser om stärkande av motståndskraften och motverkande av hybridhot, inbegripet desinformation i samband med covid-19-pandemin
¹⁶ 10108/17 – Nytt europeiskt samförstånd om utveckling (2017): ”Vår värld, vår värdighet, vår framtid”

Insatserna bör vägledas av EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2024¹⁷, rådets slutsatser om ungdomshandlingsplanen i EU:s yttre åtgärder¹⁸ och strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning¹⁹. Rådet noterar att Europeiska kommissionen har antagit strategier för jämställdhet²⁰ och hbtqi-personer²¹ samt *EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet – en ambitiös agenda för jämställdhet och kvinnors egenmakt i EU:s yttre åtgärder 2021–2025*, som välkomnades genom ordförandeskapets slutsatser.

6. Rådet betonar att EU och dess medlemsstater, inom ramen för sina respektive mandat och befogenheter, måste ta tillfället i akt att stärka sin inverkan som global och regional aktör för att konkret och mätbart bidra till en friskare och säkrare värld, även i instabila och kris- och konfliktdrabbade områden. I detta sammanhang efterlyser rådet en högre ambitionsnivå, med en övergripande strategi, från en inriktning på att rädda liv och minska uppkomsten och spridningen av sjukdomar till att även främja hälsa och välmående, inbegripet psykisk hälsa och bekämpning av diskriminering och stigmatisering, särskilt när det gäller kvinnor och flickor, barn och ungdomar, äldre, personer med funktionsnedsättningar, hbtqi-personer, ursprungsbefolkningar och personer och grupper i utsatta och marginaliserade situationer samt migranter och fördrivna befolkningsgrupper. Rådet åtar sig att bekämpa flera olika samverkande former av diskriminering för att säkerställa en människorättsbaserad strategi och komma till rätta med ojämlikheter. Följande tre prioriteringar, som kompletterar strategin, bör vägleda dessa insatser:

- a) **Tillhandahålla bättre hälsa och välbefinnande för människor under hela livet** – för att göra det möjligt för människor att undvika sjukdomar och förbli friska – inbegripet åtgärder som rör avgörande hälsofaktorer i alla sektorer och samhällen, från klimat och miljö till utbildning och vatten, sanitet och hygien, ta itu med fattigdom, ojämlikhet och bristande jämställdhet, förebygga och reagera på humanitära kriser, förbättra tillgången till en säker, tillräcklig, näringsrik och hälsosam kost och ta itu med tobaksanvändning och skadlig alkoholkonsumtion som riskfaktorer för sjukdom och dödlighet.

¹⁷ 7029/20 – JOIN(2020)5: EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2024.

¹⁸ 15322/22 – Rådets slutsatser om ungdomshandlingsplanen i EU:s yttre åtgärder

¹⁹ 6268/21 – COM(2021)101: *En jämlikhetsunion: EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030*

²⁰ 6678/20 – COM(2020)152: *En jämlikhetsunion: jämställdhetsstrategi för 2020–2025*

²¹ 13081/20 – COM(2020)698: *En jämlikhetsunion: jämlikhetsstrategi för hbtqi-personer 2020–2025*

- b) **Stärka hälso- och sjukvårdssystemen och främja allmän hälso- och sjukvård** – för att förbättra den rättvisa tillgången till högkvalitativa, tillgängliga, godtagbara och tillgängliga hälso- och sjukvårdstjänster, inbegripet hälso- och sjukvårdstjänster avseende sexuell och reproduktiv hälsa – med fokus på primärvård, samhällets deltagande och engagemang, grundläggande folkhälsofunktioner, forskning och digitalisering, kvalificerad och tillräcklig hälso- och sjukvårdspersonal, rättvis tillgång till högkvalitativa hälso- och sjukvårdsprodukter till ett överkomligt pris, inbegripet genom lokal tillverkning och lämplig och hållbar finansiering av hälso- och sjukvård, bland annat genom att främja inhemsk finansiering av hälso- och sjukvård, öka öppenheten, ansvarsskyldigheten och integriteten samt bekämpa korruption.
- c) **Förhindra och bekämpa hälsohot, inklusive pandemier, genom att tillämpa en One Health-strategi**– för att undvika och begränsa framtida hälsokriser och deras hälsomässiga, sociala och ekonomiska konsekvenser – bland annat genom ökad resiliens och effektiva mekanismer för förebyggande, beredskap och insatser, inbegripet integrerad och samarbetsinriktad kontroll och övervakning, en stärkt personalstyrka på folkhälsoområdet och förbättrad tillgång till medicinska motåtgärder samt frivillig tekniköverföring, åtgärdande av brister i den globala styrningen, ett rättsligt bindande pandemiavtal²² och ett förstärkt internationellt hälsoreglemente, en intensifierad kamp mot antimikrobiell resistens och säkerställande av ledarskap på nationell, regional och global nivå.

²² Rådets beslut (EU) 2022/451, Världshälsoförsamlingens beslut SSA2(5).

7. Rådet noterar att strategin utgör ett nytt paradigm som omfattar alla relevanta utrikespolitiska områden, med en viktig koppling till den interna politiken. Ett framgångsrikt genomförande kräver en innovativ, integrerad, samordnad och evidensbaserad strategi samt nya och olika sätt att tänka och arbeta, för att åtgärda kunskapsluckor och uppnå samstämmighet mellan inhemska och internationella EU-åtgärder. Detta innebär att stärka det multilaterala systemet och påskynda rättvisa och ömsesidigt fördelaktiga globala, regionala och bilaterala partnerskap som bygger på solidaritet och gemensamt egenansvar, främja beredskap, resiliens och öppet strategiskt oberoende samt anta en sektorsövergripande strategi för ”hälsa i all politik” som innebär alla relevanta politikområden och tillgängliga instrument. Rådet understryker behovet av att kollektivt öka finansieringen för global hälsa på global, regional och nationell nivå, bland annat genom bidrag och innovativ finansiering, och att därigenom stödja mobiliseringen av inhemska resurser i partnerländer samt främja öppen och förutsägbart handel. I detta avseende upprepar rådet sitt åtagande att bidra med minst 20 % av det offentliga utvecklingsbistånd som finansieras genom förordningen om instrumentet Europa i världen till social delaktighet och mänsklig utveckling.
8. Rådet välkomnar strategin och uppmanar kommissionen, den höga representanten och medlemsstaterna att inom ramen för sina respektive mandat och befogenheter tillämpa de vägledande principerna och på lämpligt sätt genomföra de handlingslinjer och initiativ som föreslås i strategin, bland annat genom att göra följande:
- a) Vidta konkreta åtgärder för att främja global hälsa inom relevanta sektorer, inom begreppet folkhälsa, klimat och miljö, forskning och innovation, digitalisering, utbildning, socialt skydd, vatten och sanitet, jordbruks- och livsmedelssystem, korruptionsbekämpning, handel, internationellt utvecklingssamarbete, civilskyddsmekanismer och humanitärt bistånd samt inom alla relevanta finansieringsinstrument och finansinstitut i EU:s budget, genomföra en strategi för ”hälsa i all politik”, främja synergier med relevanta ramar, initiativ och strategier på EU-nivå och stärka en förändringsinriktad strategi som tar itu med de bakomliggande orsakerna till bristande jämställdhet.
 - b) Stärka kapaciteten och förbättra samordningen, bland annat genom informellt samarbete, för att öka effektiviteten och effekterna av initiativ och åtgärder, säkerställa att EU och dess medlemsstater talar med en röst i relevanta internationella forum och intensifiera dialogen och de gemensamma kommunikationsinsatserna på multilateral, regional och nationell nivå.

- c) Inta en proaktiv och konstruktiv roll för att stärka det multilaterala samarbetet genom att fylla befintliga luckor i den globala styrningen och säkerställa komplementaritet och samstämmighet i åtgärderna och med ett förstärkt och mer effektivt, ansvarsfullt och hållbart finansierat WHO i centrum, med en anmärkning om att en ansökan från EU om formell observatörsstatus i WHO skulle kunna bli föremål för behandling och beslut inom relevanta rådsstrukturer.
 - d) Utvidga bilaterala, regionala, transregionala och globala partnerskap i linje med de prioriteringar som fastställs i strategin och ta fram skraddarsydd lands- och regionspecifika lösningar genom en Team Europe-strategi, genomföra Team Europe-initiativ, bland annat genom att stödja lokalsamhällen och organisationer i det civila samhället, och aktivt delta i utåtriktad verksamhet, inbegripet politiska dialoger och människorättsdialoger med partnerländer.
 - e) Regelbundet utvärdera framstegen med och effekterna av strategin, med början senast 2024.
9. Under hela genomförandet av strategin efterlyser rådet ett kontinuerligt deltagande av det civila samhället, den akademiska världen, den privata sektorn, EIB och EBRD samt andra europeiska utvecklingsbanker och finansinstitut, FN-systemet inklusive WHO och andra relevanta aktörer, Gavi-alliansen och den globala fonden för bekämpning av aids, tuberkulos och malaria för att uppnå strategins mål och prioriteringar.
10. Rådet uppmanar vidare kommissionens avdelningar och utrikestjänsten att
- a) utveckla en samstämmig global hälsodiplomati på EU-nivå som bygger på och på bästa sätt utnyttjar befintlig kapacitet, på grundval av Team Europe-strategin och i samordning med medlemsstaterna,
 - b) öka den globala kapaciteten på hälsoområdet i viktiga EU-delegationer, bland annat genom att överväga utstationering av nationella experter,
 - c) övervaka och utvärdera genomförandet och effekterna av strategin med hjälp av en integrerad och deltagarorienterad ram som ska utvecklas i nära samarbete med medlemsstaterna och bygga på befintliga övervaknings- och utvärderingsverktyg och ökade insatser för att samla in ålders- och könsuppdelade uppgifter, utarbeta lägesrapporter och sammankalla årliga möten för att diskutera framsteg, inbegripet det globala hälsopolitiska forumet.